

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20 ____ року м. Тернопіль № _____

***Про затвердження положення
про ботанічну пам'ятку природи
місцевого значення „Хвалкова
дача”***

Розглянувши клопотання управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації від 14.09.2023 року № 05.1/1445, враховуючи протокол засідання комісії обласної військової адміністрації з попереднього розгляду документації щодо охорони, збереження та використання природно-заповідного фонду, відтворення його природних комплексів та об'єктів, охорони рослинного й тваринного світу від 19 вересня 2023 року № 1/23, накази Міністерства екології та природних ресурсів України від 25 лютого 2013 року № 65 „Про затвердження Інструкції щодо оформлення охоронних зобов'язань на території та об'єкти природно-заповідного фонду”, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 02 серпня 2022 року № 281 „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду України”, відповідно до законів України „Про природно-заповідний фонд України”, „Про місцеві державні адміністрації”, „Про правовий режим воєнного стану”, указів Президента від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” і № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 26 липня 2023 року № 451/2023 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”, у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою та реорганізацією державних лісогосподарських підприємств:

1. Затвердити положення про ботанічну пам'ятку природи місцевого значення „Хвалкова дача”, що додається.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 525/01.02-01 від 27.09.2023

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000067EF2E00498EA100
Підписувач Труш Володимир Любомирович
Дійсний з 17.03.2022 15:54:06 по 17.03.2024 15:54:06

2. Управлінню екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації в місячний термін передати територію ботанічної пам'ятки природи місцевого значення „Хвалкова дача” під охоронну Саранчуківській сільській раді Тернопільського району.

3. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Начальник військової адміністрації

Володимир ТРУШ

Володимир Важинський

Світлана Беспоповцева

Ігор П'ятківський

Ірина Ленків

Сергій Калиняк

Володимир Комінко

Ольга Хвас

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника обласної
військової адміністрації

№ _____

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО БОТАНІЧНУ ПАМ'ЯТКУ ПРИРОДИ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
„ХВАЛКОВА ДАЧА”**

2023

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Ботанічну пам'ятку природи місцевого значення „Хвалкова дача” (далі – Пам'ятка природи) оголошено рішенням Тернопільської обласної ради від 26 лютого 1999 року № 50 „Про внесення змін та доповнень до мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду області”.

2. Пам'ятка природи входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якої встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Пам'ятка природи площею 10,0 га розташована у Тернопільському районі Тернопільської області в адміністративних межах Саранчуківської сільської територіальної громади на землях комунальної власності, на південно-східній околиці села Базниківка.

4. Саранчуківська сільська рада Тернопільського району на території Пам'ятки природи у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, „Про природно-заповідний фонд України”, Водним і Земельним кодексами України, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечує і несе відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму території Пам'ятки природи.

5. Межі земельної ділянки, на якій знаходиться Пам'ятка природи, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками в порядку, визначеному законодавством.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Пам'ятки природи та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проектних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Пам'ятки природи у натурі її межі визначенні відповідно до проекту створення.

6. Адреса Саранчуківської сільської ради Тернопільського району Тернопільської області: 47533, вул. Личакова, 18, с. Саранчуки, тел. (03548) 3 42 31, e-mail: saran_cp_2011@meta.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Пам'ятки природи є охорона та збереження у природному стані місць зростання горицвіту весняного (*Adonis vernalis L.*) - виду рослин, занесеного до Червоної книги України, гадючника звичайного (*Filipendula vulgaris Moench*) — виду, занесеного до Переліку рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослинного світу на території Тернопільської області, ряду інших цінних у науковому, пізнавальному та естетичному відношеннях видів лучно-степової рослинності; середовища проживання корисної ентомофауни.

2. Основними завданнями Пам'ятки природи є:

збереження у природному стані місць зростання червонокнижних та регіонально-рідкісних видів та ряду інших видів лучно-степової рослинності; середовища проживання корисної ентомофауни;

запобігання знищенню чи пошкодженню рослин, що охороняються, поліпшення середовища їх існування, захист уразливих угруповань і популяцій, створення належних умов для розмноження у природних умовах та для розселення;

здійснення науково-дослідних робіт з метою розроблення заходів по збереженню і поліпшенню умов зростання (проживання) рідкісних видів лучно-степової рослинності і комах, збільшення їх чисельності в умовах антропогенного впливу, що посилюється;

поширення екологічних знань серед населення, тощо;

підтримання загального екологічного балансу в регіоні.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України „Про природно-заповідний фонд України” на території Пам'ятки природи забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Пам'ятки природи, передбаченим цим положенням, і загрожує збереженню об'єкту природно-заповідного фонду, у тому числі:

розвідувальні та підривні роботи, розроблення всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення ґрунтового покриву та форм рельєфу (крім випадків, коли здійснюється ліквідація стихійних явищ, зсувів ґрунту);

будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів, не пов'язаних з виконанням покладених на Пам'ятку природи завдань, надання земельних ділянок під забудову, для ведення особистого господарства, обслуговування житлових будинків та господарських споруд;

заліснення земельних ділянок з лучно-степовою та лучною флорою;

засмічення та забруднення території, у тому числі влаштування

сміттєзвалищ тощо;

здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів навколо місць гніздування хижих птахів, занесених до Червоної книги України (радіусом 500 метрів), та чорного лелеки (радіусом 1000 метрів), токовищ глухарів, тетеруків (радіусом 300 метрів);

сінокосіння в період розмноження комах;

турбування, знищення та відлов усіх видів комах, розорення їхніх сховищ, домівок та інші види діяльності, що можуть призвести до погіршення умов їх існування;

збір (добування) об'єктів Червоної книги України та регіонально-рідкісних видів рослин і тварин (крім збору у наукових, селекційних цілей у встановленому порядку);

заготівля лікарської та технічної сировини;

інтродукція нових видів рослин без відповідних, узгоджених у встановленому порядку обґрунтувань наукових закладів;

знищення окремих дерев та чагарників, усіх видів трав'янистої рослинності, за винятком регуляторних заходів, пов'язаних з розчищенням лучно-степових фітоценозів від деревно-чагарникової рослинності, знищення інвазійних видів рослин, що проводяться у встановленому порядку, чи здійснення природокористувань, передбачених положенням про Пам'ятку природи;

розорювання земель;

складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;

зберігання всіх видів отрутохімікатів на території Пам'ятки природи;

випалювання сухої рослинності або її залишків;

розпалювання багать;

сінокосіння, випасання худоби поза межами спеціально відведених ділянок;

влаштування пташників та літніх таборів для худоби;

застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування;

рубки головного користування, суцільні, прохідні, лісовідновні та поступові рубки, видалення захаращеності, інші види лісогосподарських заходів, визначенні нормативно-правовими актами України;

полювання;

натаскування мисливських собак, перебування з ними на території Пам'ятки природи;

знаходження на території Пам'ятки природи з усіма видами вогнепальної зброї та знаряддями лову тварин, за винятком випадків, передбачених цим положенням;

в період масового розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, використання моторних маломірних суден, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

в'їзд на територію Пам'ятки природи всіх видів механізованого транспорту, за винятком службового транспорту органу місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи,

власників або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів оголошених Пам'яткою природи, державних природоохоронних, інспекційних служб та рятувальних служб, пожежних автомашин (крім випадків, передбачених цим положенням);

організація таборів, місць відпочинку, стоянок автотранспорту, розведення вогнищ на території Пам'ятки природи;

проведення пізнавальних екскурсій поза межами екскурсійних стежок;

інші види господарської діяльності, що можуть призвести до деградації та зміни первісного стану природного комплексу, що охороняється, знищення охоронюваних видів рослин, пошкодження та порушення умов їх зростання, умов проживання комах, порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати його наукової, господарської та естетичної цінності.

2. На території Пам'ятки природи у встановленому порядку дозволяється:

використання її в природоохоронних, еколого-освітніх, науково-пізнавальних цілях, проведення науково-дослідних робіт, обмежена господарська діяльність з додержанням встановленого цим положенням режиму території;

організація природоохоронної пропаганди, обладнання екологічних стежок, влаштування оглядових майданчиків, місць відпочинку у межах спеціально відведених ділянок;

виконання відновлювальних робіт та здійснення заходів щодо запобігання змін природних комплексів у результаті негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;

здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Пам'ятки природи;

збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Пам'ятки природи;

збір (добування) об'єктів Червоної книги України та регіонально-рідкісних видів рослин і тварин у наукових і селекційних цілях, у тому числі для розмноження, розселення і розведення у штучно створених умовах, а також для відтворення популяцій;

наукова, природоохоронна, господарська та інша діяльність, що не суперечить цільовому призначенню, меті та завданням Пам'ятки природи і проводиться з додержанням встановленого цим Положенням режиму охорони та збереження.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території пам'ятки

природи здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення її режиму охорони та збереження.

5. На орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, власників або користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у межах Пам'ятки природи оформляються охоронні зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Пам'яткою природи, Землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Режим охорони території Пам'ятки природи враховується при розробці регіональних та інших планів, проєктів, схем з розвитку будівництва, лісовпорядкуванні, землевпорядкуванні тощо.

7. Державний контроль за дотриманням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється спеціальними уповноваженими державними органами.

8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля, у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

1. Порухення режиму охорони та збереження Пам'ятки природи тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи несуть особи, винні у:

нецільовому використанні території Пам'ятки природи;
порушенні режиму охорони та збереження Пам'ятки природи (пункт Ш.1);
псуванні, пошкодженні чи знищенні Пам'ятки природи;
знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;
самочинній зміні меж;
відведенні території для інших потреб;
організації на території Пам'ятки природи господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;
невжитті заходів, спрямованих на збереження видів флори і фауни, що охороняються, а також щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на території Пам'ятки природи;
перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на території Пам'ятки природи;
у незаконному використанні природних ресурсів.
Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Пам'ятки природи проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, за погодженням з центральним органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.

**Заступник начальника управління -
начальник відділу формування
екологічної мережі, природних
ресурсів, екологічного моніторингу
та зв'язків з громадськістю
управління екології та природних
ресурсів військової адміністрації**

Ігор П'ЯТКІВСЬКИЙ

Ірина Леньків

Сергій Калиняк